מהדורה למורה – עץ הדובדבן השבור

ג'סי סטיוארט · סיפור קצר · הסיפור הקצר · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**ב** (שישה) · 2–**ב** (פרופסור הרברט) · 3–**ב** (שבית הספר השתנה ושדייב ימשיך ללמוד) · 4–**ב** (עץ דובדבן) · 5–**ב** (עובד כדי לשלם)

תרגיל 2: 1–**נכון** · 2–**נכון** · 3–**לא נכון** (לסטר, האב – קשוח אך ישר)

תרגיל 3:

1. שישה תלמידים טיפסו עליו בזמן סיור כדי לתפוס לטאה, והעץ נשבר תחת משקלם.
2. לא היה לו דולר לשלם על הנזק; המורה שילם עבורו, ודייב עובד בבית הספר כדי להחזיר.
3. חיידקים שגירד מהשיניים של האב עצמו – דברים שאי אפשר לראות בעין.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**א** · 2–**ג** · 3–**ד** · 4–**ב**

תרגיל 5: 1–**מספר** · 2–**ניגוד** · 3–**דמות** · 4–**סמל**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: הוא צריך את הבן לעבודות הקשות בחווה, חושש שבית הספר מבזבז זמן על 'שטויות', ומרגיש שפגעו בכבודו ובערכי היושר שלו.

תרגיל 7: החוויה הישירה: הוא רואה בעצמו מדע אמיתי, מרגיש שמכבדים אותו ומבין שבית הספר מלמד דברים שימושיים ומרתקים.

תרגיל 8: תשובה מנומקת: הוא שמר על רוגע, הזמין לשיח ולמידה במקום עימות – דרך מכבדת ויעילה.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: מה יכול לעזור להורים ולבית הספר להבין זה את זה?

• הימנעו מביקורת על משפחות; התמקדו בדרכים לבנות אמון.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

עץ הדובדבן השבור

ג'סי סטיוארט · סיפור קצר · הסיפור הקצר

תזכורת קצרה: דייב, תלמיד תיכון ובן לחקלאי עני, יוצא עם כיתתו לסיור בטבע. שישה תלמידים מטפסים על עץ דובדבן של איכר, רודפים אחרי לטאה, והעץ נשבר. האיכר דורש דולר מכל אחד, ולדייב אין כסף, ולכן המורה, פרופסור הרברט, משלם בשבילו ודייב נשאר אחרי הלימודים לעבוד ולהחזיר. בבית אביו, לסטר, כועס: הוא צריך את דייב לעבודות החווה ולא מבין למה 'משחקים' בבית הספר. למחרת האב מגיע לבית הספר כועס ומאיים, ואף חגור אקדח. פרופסור הרברט מזמין אותו להישאר יום בבית הספר, מראה לו במיקרוסקופ חיידקים משיניו, והאב משתנה: הוא מבין שבית הספר השתנה מאז ימיו, עוזר לבנו לטאטא, ומחליט שדייב ימשיך ללמוד.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה תלמידים טיפסו על העץ?
   ○ א. שניים ○ ב. שישה ○ ג. עשרה ○ ד. אחד
2. מי שילם במקום דייב?
   ○ א. אביו ○ ב. פרופסור הרברט ○ ג. האיכר ○ ד. חבר
3. מה מסיק האב בסוף?
   ○ א. שבית הספר מיותר ○ ב. שבית הספר השתנה ושדייב ימשיך ללמוד ○ ג. שדייב יעזוב ○ ד. שיתלונן
4. מה נשבר?
   ○ א. חלון ○ ב. עץ דובדבן ○ ג. כיסא
5. מה עושה דייב אחרי הלימודים?
   ○ א. משחק ○ ב. עובד כדי לשלם ○ ג. ישן

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	דייב – אחראי ומפוחד	נכון / לא נכון	
2	פרופסור הרברט – סבלני וחכם	נכון / לא נכון	
3	לסטר, האב – סבלני וחכם	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. איך נשבר עץ הדובדבן?

2. למה נשאר דייב אחרי הלימודים?

3. מה מראה פרופסור הרברט לאב במיקרוסקופ?

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	מספר		א	דייב מספר בגוף ראשון, ומבטא את הפחד מאביו וגם את אהבתו אליו.
2	ניגוד		ב	עץ הדובדבן השבור מסמל את השבר בין האב לבית הספר, וגם את ההזדמנות לתקן.
3	דמות		ג	האב החקלאי הקשוח מול המורה המשכיל והרגוע; עבר מול הווה.
4	סמל		ד	האב הוא דמות מתפתחת: מכעס וחשדנות להבנה והערכה.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: מספר סמל ניגוד האנשה דמות

1. _____ – הקול שמספר את הסיפור; יכול להיות דמות בסיפור (גוף ראשון) או קול מחוץ לסיפור (גוף שלישי)
2. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
3. _____ – אדם, בעל חיים או יצור שפועל ביצירה; לדמות יש תכונות, רצונות ומניעים
4. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

מדוע האב כועס כל כך בהתחלה?

7 שאלת פרשנות

מה גורם לשינוי באב?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

האם התנהגות המורה הייתה נכונה מול אב כועס? נמקו.

9 משימת כתיבה

כתבו את היומן של האב בערב שאחרי היום בבית הספר. מה למד ומה הרגיש?

כרטיס יציאה

עץ הדובדבן השבור · שם: _____

1. איזה רגע בסיפור של היום נשאר איתך, ולמה?

2. הסבירו במשפט אחד מהי אירוניה וצרפו דוגמה.

3. שאלה אחת שהייתם רוצים לשאול את אחת הדמויות.